

Lunefulle tilhengere

Forskere ved Nord universitet har undersøkt fullastede tilhengere for bil og sett at de kan velte ved kjøpp unnamanøver.

AV IDA VALSØ PUBLISERT 29. JUN. 2020 OPPDATERT 2. MARS 2023

Når nye biler med teknologiske førerstøttesystemer bruker noen tilhengere med mekaniske innretninger for bremsing, kan det gå veldig galt ved brå svingebevegelser. For slike tilhengere bør myndighetene sette konkrete konstruksjonsmessige krav til selve tilhengerne, foreslår den nye rapporten. Videre bør det vurderes å redusere tillatte hastighet ved bruk av tilhenger eller stille større krav til opplæring.

Veltet langt under fartsgrensen

Ved testing på kjørebane så forskerne at fullastede tilhengere med *underliggende hjul* veltet når de ble utsatt for påkjøringer som hard nedbremsing og brå unnamanøver. Hengerne veltet allerede i 62-65 km/t. Uten tilhengere kjørte de samme bilene i 75-80 km/t uten tegn til ustabilitet ved samme type styremanøver.

Foto: Kåre Robertsen.

strengere konstruksjonsmessige krav til selve tilhengerne.

Utpøringene som ble gjort i studien gav ingen klare indikasjoner på at bilenes førersystemer ikke håndterer de ulike tilhengerne. Men studien viste noen tendenser til at ulike tilhengere kan påvirke bilene på ulik måte.

Anbefaler videre forskning

I forsøkene så de at en bil med en tilhenger med et bestemt fjæringssystem og dekkutrusting ble presset lengre ut i svingene, sammenlignet med hva den ble av andre tilhengere brukt i testen. Forskerne mener nå det er viktig å fortsette denne type testing for å lære enda mer.

Foto: Kåre Robertsen.

Kjøreegenskaper som ble testet i denne studien var for tilhengere opp til 3500 kg beregnet for personbiler og varebiler i førerkortkategori B og BE. I førerkortklasse B er det ikke krav om obligatorisk opplæring i bruk av slike tilhengere, selv om de kan veie opp mot 1,5 tonn. Dette uroer forskerne.

– Vi mener det bør vurderes å kreve særskilt opplæring i sikring av last og kjøring av slike tilhengere, slik som det er for tyngre tilhengere, sier Kåre Robertsen, prosjektleder for studien.

Ønsker lavere fart

Hvis det ikke innføres strengere krav til opplæring i kjøring med tilhenger som inngår i førerkortklasse B, foreslår forskerne et annet alternativ for å unngå at tilhengerne velter ved nødsituasjoner med kraftig nedbremsing. De mener vi kan unngå farlige situasjoner ved å redusere farten og ønsker derfor å redusere tillatt hastighet for denne type tilhengere. Et annet alternativ for å unngå velt er å sette

– Våre målinger viser at ulike tilhengere kan påvirke bilene på ulik måte. Å finne de nøyaktige årsakssammenhenger og grenseverdier for de ulike dynamiske karakteristika for tilhengerne og for bil og tilhenger sammen, vil kreve mere spesifiserte utpøring og forskning – noe vi anbefaler på det sterkeste, sier Robertsen.

Det nylig avsluttede prosjektet er finansiert av Regionalt Forskningsfond, Fylkets Trafikksikkerhetsutvalg Trøndelag og Nord universitet.

Her kan du lese hele rapporten: <https://nordopen.nord.no/nord-xmli/bitstream/handle/11250/2648278/FoURapport562020.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

Meldinger ved utskriftstidspunkt 10. juni 2026, kl. 01.20 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.